

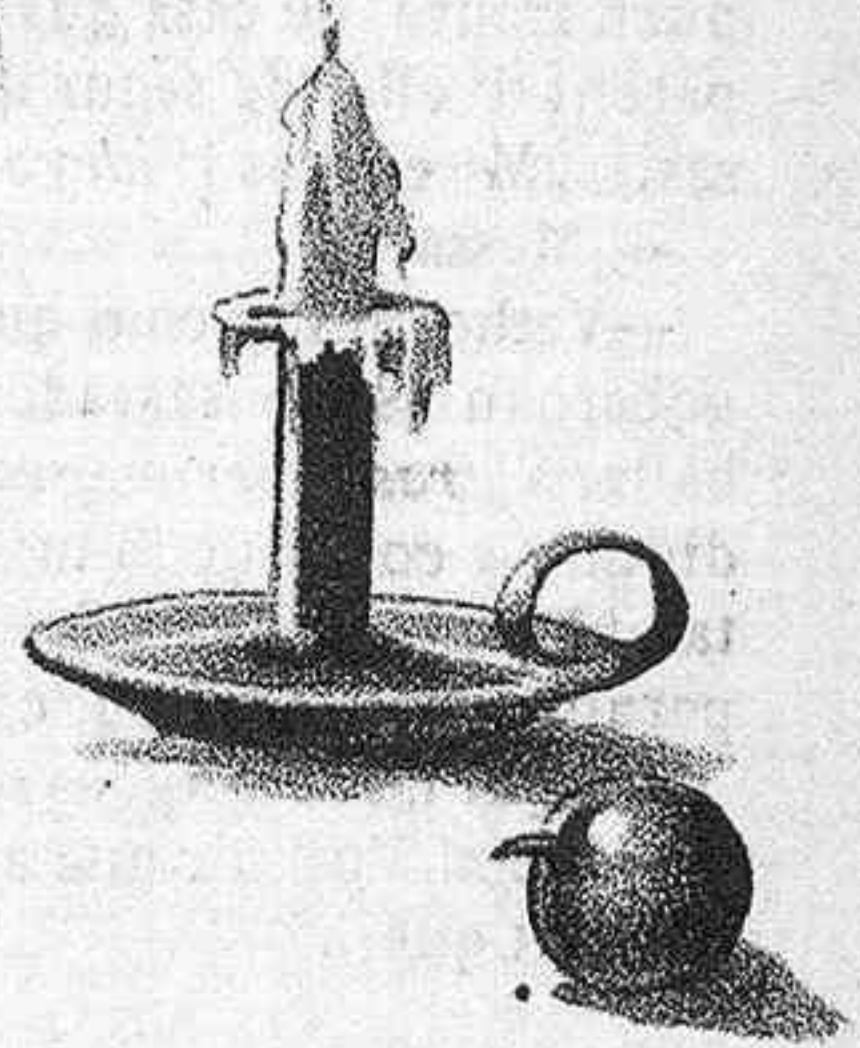

Maig 1894

LA TOMAÇA

SETMANARI CATALÀ

10 cèntims lo número

UN ALTRE EVA
 Molts mals ratos va passar
 per qüestió d' una poma
 qu' aqueix jove va tastar;
 pero al fi 's va consolar...
 y ara s' ho prén tot en broma.

Còpia fot. de A. Esplugas.

DE DIJOURS A DIJOURS

(DIALECHS DE LA SETMANA)

—No 't sembla que á pesar d'haverhi tanta concurrència, no s'hi notava aquella animació d'anys endarrera als *Jochs Florals*?

—Qué vols que 't digui... Fa uns quants anys que no hi veig diferència ab la indiferència que s'hi nota.

—La gent no hi tèn aquella *tirada* d'antes, no.

—Oh! Ni aquells poetas de cap de brot d'algun temps tampoch hi tiran. Com si s'haguéssin retret...

—Ni surten *cantadors* de cap d'ala, ni *romañeros* del hú, ni...

—Ni ningú está per *romansos*.

—Jo no 'ls permetria aquesta mena de *Jochs*.

—Tant com aixó...

—¿No son prohibits 'ls jochs d'*azar*? Donchs; que vols *Jochs* de mes sort y mes *azarosos* que 'ls *Florals*? ¿No es per sort que 's guanyan 'ls premis?

—Alto! No es pas vritat; perque 's guanyan per mérit.

—Per mérit... de la sort; no pas per la sort del mérit.

—Siga com siga; la qüestió es que jugant-jugant á Llotja s'hi jugan 'l tot per tot un bè de Deu de *ninetes* que valen totas las *pessetes*.

—Tot lo que vulguis; no estich per *Jochs*.

*
**

—¿A qui votas, tú?

—Al que 'm manin.

—A tall de municipal, vols dir... ¡quina *barral*!

—Ja veurás, noy; faig lo que 'm convè. Si votés á D. Perico, qu' es 'l concejal que 'ns convindria al districte, potsé 'm quedaria sense aquella colocació de las brigadas que formant á la llista un cop cada mes ja estich llest.

—Si que ho tens pesat.

—Y com que la dona, per altra part, es carn y unglá ab la dona de D. Félix y *lligan* tant ab ell... ¿sabs? es un compromís.

—¡Ja!

—A mes, l' amo de la casa que li dona molta feyna á n' ella, á la meva dona, com qu' es dels d' ara, potser perdria un parroquíá si no d' aixó... ¿Compréns allá ahont vaig?

—¡Prou!

—Y sobre tot, 'l president del cassino que no me 'l puch treure de casa quan soch fora, y es poch ó molt parent d' ella, de segur que s' agraviaria si no dallon-sas... ¿M' enténs l' *ideya*?

—¡Massal!

—Vethoaquí; y com que lo que á mí 'm convè quan governan 'ls conservadors es *conservar* lo que tinch y ballarla *grassa* per *magre* que me la passi, per mes que diguin; y com que jo m' entench y ballo sol y la dona també y ningú n' ha de fer res y may m' he amohinat perque, gracias á Deu, com diu aquell ditxo...

—«Qui no tèn vergonya, tot lo mon es seu».

—Justal Vull dir que á mí no 'm cab al cap com hi ha gent que...

—No parlis mes, donchs, cap-grós; y tócala, qu' ets un gran ciudadá... y ¡viva 'l sufragi universal y la moralitat administrativa!

—¡Vivaaaa!

*
**

—Ara ab lo cambi d' arcalde diu que la Casa Gran anirá molt *dreta*, per *corvo* que sigui l' amo de la Casa, si 'l deixan fer.

—Y si no ho fa aixís, farà molt mal fet.

—¿Un geperut es mal fet! ¿Véus que 'ls arrendataris de la finca que hi ha ara diuen que perque no 's perdi la propietat volen posarhi 'l *coll*, Pujol?... ¡Je, je, je!

—¿Que te 'n rius, Badia?

*
**

—¿Vols ferte un panxó de riure? Vésten á ca 'l apotecari...

—¡Home!

—A casa un apotecari, del carrer de Vergara xafía ab la Rambla de Catalunya.

—No n' hi sè cap.

—¿No sabs la farmacia del *Eldorado*?

—¿Que t' has tornat ximple?

—No t' enganyo, gamarús. Ficat al teatro aquest y veurás *La rebotica* á dalt del escenari, ahont s' hi arma una tertulia que convida á passarhi 'l rato cada nit.

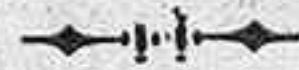
—Donchs, digas que es una farmacia ahont s' hi troba 'l gran *remey* per estar de bon humor.

—L' *ungüent* de la tranquilítat, 'l *pot* de las riallas; ja m' ho sabrás dir si hi vas.

—Cap allá falta gent.

J. BARBANY.

EPIGRAMAS

No puch sortir may de casa,
—deya un día en Pau Cargol—
sens' trobarme cara á cara
ab algun *anglo-espanyol*.

La noya gran d' en Parera
després de molt festejar
per fi s' ha pogut casar
ab un músich molt tronera,
y ara está tan orgullosa
d' aixó, que diu pel vehinat:
—Ell després qu' havém sopat,
sol tocarme alguna cosa.

Donya Pona, l' altre día
va ana' á casa un esculptó
perque li fes una imatje
travallada ab perfecció.
Si costa molt, res m' importa;
—diguè ella, al cap-de-vall;—
fassiho bè, tot lo que pugui
perque quedi bè 'l treball.
Y l' esculptor, allavoras
contestá:—Essent per vosté,
no tingui pór, donya Pona;
tal com ho vol, li faré.

BERNABÉ LLORENS.

Barbaritats dramáticas

Per un gitano, vendre *L' ase del Hortolá*.
 Per un cassador, matar *Aucells de jardí*.
 Per un jardiner, cullir *Flors trasplantadas*.
 Per fer forsa soroll, anar á buscar *Lo timbal del Bruch*.
 Per un viu, recullir *L' ànima morta*.
 Per un llanut, ferse esquilar per *Dos barbers*.
 Per un fuster, fer *Foch d' encenalls*.
 Per una reyna, tenir *Celos d' un Rey*.
 Per un sastre, enfilat *L' agulla*.
 Per un gandul, fer *La feyna d' en Jafá*.

Per un rabiós, pujar-li *La mosca al nás*.
 Per un paige, tenir *Un Rey de Pega*.
 Per un sereno, passar *Mala nit*.
 Per una *Madame Lili*, tenir un *Marit bis*.
 Per un deutor, tenir *La mà del Inglés*.
 Per un sabi crítich, fer *Palots y Ganxos*.
 Per alimentarse, beure los *Ous del dia*.
 Per un criminal, trobar-lo ab *Lo cós del delict*.

R. MUNTANÉ.

AL MEU RIVAL

HOME, no sè quin empenyo
 te voste en treurem del mon,
 la seva audàcia 'm consón,
 jo vull viure; 'n soch ben duenyo,
 Ma ofensa, cosa ben rara,
 diu que ab sanch la vol rentá...
 ¡Pues bonica quedará!
 milló fora ab aygua clara.
 Cara á cara jo ab voste
 y á sabre demá á las sis ..
 que l' honor está en un tris
 ¡qu' hi estigui, bueno, á mi qué!
 Jo l' hi confesso, tinch pó;
 soch cobart, espantadís,
 soch un *ningú*, un infelís.
 ¡Jo matá?... ¡Ni un trist capó!
 Eixa paraula tant sols,
 d' una purga 'm fa l' efecte,
 la vritat me fa respecte,
 me tremola tot lo pols.
 A *Mataró* ni á *Matansas*
 li juro no anarhi pas.
 Jo al llit dormí ab *matalás*,
 ¡Primé dormo sobre llansas!
 No vull jugar may al tuti
 per no tenir que matar.
 ¡Jo ab un *Matias* parlar
 ó que ab un *Matas* disputil...
 Quan vull ferme algún retrato
 no me 'l fá 'n *Matorrodona*,
 y passo una mala estona
 si veig algún *carro-mato*.
 Una dona ab *matiné*
 tot seguit me posa en fuga ..
 Jo menjar *matafaluga*,
 primé no menjava røl
 Ab los datos que aquí van
 no vulgui fer tal estrago,
 si insisteix mes, avuy pago
 tres missas per endevant.
 Jo no sè lo qu' es esgrima,
 y si accepto, se molt bè,
 que 'm forada com papè
 porque tinch la pell molt prima.
 Per lo tant siguém formals,
 que la vida es cosa cara,
 ó de 'l contrari desd' ara
 l' invito als meus funerals.

R. ALONSO.

GONSELLS

(A una amiga de ma infancia)

FA qu' ets tota una dona,
 y sabs bè lo qu' es lo mon,
 alguns consells vull donarte,
 ja qu' ells mes bóns que 'l pá son.
 En primer lloch creu, no fassis
 lo que moltes altras fan
 d' estarse ab las mans plegadas
 y passá 'l dia xerrant.
 Traval'a sempre ab desfici,
 y 'n treurás prompte 'l profit,
 puig m' agradan molt las noyas
 que treballan ab dalit.
 No gasti may ab potingas
 lo que guanyas del treball,
 no surtis may tota so'a,
 ni freqüentis gayre 'l ball.
 Procura estar sempre á casa,
 y ab lo jovent, poch franqueig,
 porque avuy, si t' embolicas,
 creume... pots passar mareig
 No sigas may capritxosa,
 ni t' agradi 'l bon vestir,
 parla poch, també; y quan parlis
 medita bè 'l qu' has de dir.
 Ara prou; si acás segueixes
 los consells que t' he donat,
 jo 't prometo qu' algun dia
 ab tú me veurè casat.

F. DEULOFEU.

CANTARS

Riu ta cara petonera,
 riu ton afi at nasset,
 riu ton pare quan lo miro
 porque es tocat del bolet.
 Tú sempre 't negas, nineta,
 quan jo 't demano petóns,
 y si tú m' en demanassis,
 jo te 'ls faría á milions
 Si miro fieso 'ls teus ulls,
 me veig en ells reiratat,
 y si miro tas botinas,
 veig que hi ha mes d' un forat.

C. GUTIÉRREZ PÉREZ.

Diu...

NENA: 'n Pepito
 diu que t' estima
 com si fós ara
 un nen petit;
 diu que sospira,
 diu que jemega,
 diu que 't somnia
 de dia y nit.

Quan ell te mira
 tant á la vora,
 diu que 'l cor sempre
 li fá *trip-trap*;
 diu qu' en sa pensa
 t' hi té tancada;
 y, á tú teninhi,
 té mal de cap.

Per una sola
 de tas miradas
 diu que daría
 un dit del peu;
 diu que 't voldría
 sempre tenirte
 y á coll portarte
 per tot arreu.

Per una estreta
 de tas mans finas
 un dit daría
 dels de la má;
 daría 'l pobre,
 deu anys de vida,
 si un *si* li dessis
 al demaná'.

Boig diu que 's torna
 cada vegada
 que ta boqueta,
 nena, somriu...

Per als teus llabis
 un lès donarte,
 diu que diría...
 ¡que ho sé 'l qué diu!

PEPET DEL CARRIL.

BROMAS DEL TEMPS

Ab temps tan endemoniat
¡Oh género humá perillas!...
Sort que l' home espavilat
si bé es cert que s' ha mullat
/ha vist moltes pantorrillas!

RECORTS DEL 1.er DE MAIG

Bayonetas y canóns
y altres cent mil precaucions
sens dupte serán de més
quan en totas las naciós
brilli la llum del Progrés.

Per carambola

GRA de nit.
Lo rellotje del poble acabava de tocar dos quarts de deu.

Jo havia ja pres café y m' estava sburrint, contemplant un partit de manilla, fastiguejat ja de fer lo *soltari* ab un joch de cartas, y haver malehit cent cops la mandra del rellotje que no acabava may de tocar las deu qu' era l' hora de la cita.

Y nada menos que la tenia ab lo tipo mes cayo del poble; de cabells ròssos, ulls mes bellugadissos quo l' agulla d' una brújula; boqueta que quan riu se li forman á cada costat uns clo'tets capassos de... de... vaja, no vull dilshi de qué son capassos, perque 'ls donaria un mareig que no sabrian com ferse 'l passar.

Donchs aquets cabells, aquets ulls, aquesta boca, aquets clo'tets y altres coses tè la Pauleta, ó sigui la meva xicotr, la nena mes pitera, graciosa y picaresca que hagin pogut may imaginar-se.

¡Y 'ns estimavam!

Pero jo estava cansat d' aquell amor de cantonada, jo volia tractarla de mes aprop. Feya temps que demanava una cita en paratje reservat, y per últim vaig insistir tant, pensant ab alló de *pobre porfiado saca mendrugo*, que al fi va concedirse 'm lo que demanava.

*
* *

La concessió sigué feta d' aquesta manera:

—Perque vegis que t' estimo de vritat y que també desitjo tenirte al meu costat sense que ningú 'ns destorbi, vaig á cometre una imprudencia que pot costarme cara. Avuy á las deu de la nit t' esperaré á casa; entra per la porta del darrera, que trobarás ajustada. Pero per Deu que siguis callat! No 'm comprometis! Vigila quan entris, que ningú 't vegi... ¡Ah! de quí tens de guardarte mes es de la dona del barber del costat de casa, puig si 't veyea estavam frescos; á l' endemà ho sabria tot lo poble. Ara no cal que 't digui res mes; fins á las deu.—

*
* *

Y aquell mandra de rellotje lo mateix que si estés parat.

—¡Bah, bah!—vaig dirme—anensen; mentres tant regoneixerém lo terreno.—

Y vareig sortir del café.

Ja soch al lloch de la cita. ¡Quin carreró mes fosch!... ¡Uf! quina atmósfera mes perfumada... Pero ab aquesta foscor quí troba la porteta? M' ha dit qu' estaria ajustada... Donchs las pitjaré totas fins que trobi la seva.

Calla, un raig de llum que surt d' una finestra. ¿Si será la barbera que vigila? Prou la faig ficar á dintre d' un cop de roch. Que 's cuydi d' ella, que prou feyna té á casa seva, segons malas llenguas...

Si no m' enganyo, la porta ha d' estar per aquest indret.

Vayam... tancada. ¡Ah!... es aquí!... no hi ha dupte; está ajustada... Entrém.

*
* *

Y vaig ficar-me á dintre.

Tot caminant y á las palpentas, pegant ara un cop de cap y mes endevant un cop de peu, vaig seguir avent per una especie de corralot, fins que ab las mans vaig trobarne unas altres... Allargo 'l cap y va sentir-se un pe'ò.

Aquella boqueta riallera que tantas vegadas havia admirat á la llum del día, va semblarme, á las foscas, de llabis mes abultats. Vaig pensar que sería un efecte d' *óptica*.

Despiè, ab veu molt baixa, me diguè:

—Som á la escala, n' hi han nou.—

Conto nou grahóns, y alto; hem arriat á la porta; l' obra ab cuydado y entrém.

Alsa 'l meixerero d' un quinqué qu' estava baix, y....

Dugas exclamacions: un ¡¡A!!! de ella, y un ¡¡Cristoll! meu.

M' havia equivocat de porta: era... ¡la barbera que esperava á un altre...

Quatre excusas per part d' ella barrejadas ab un singloteig bastant ben imitat al natural, y uns quants *piropos* per ma part capassos d' eternir, no á una barbera, sino á tot' una barbería, foren suficientes pera posarnos d' acort, y que sortís al cap d' un parell de horas, emportantme 'n lo sensible cor d' aqu lla dona.

Inutil es dir que, desde aquell día, vaig esser lo parroquia mes constant que tingué la barbería.

RAMONET R.

Cantars bilingües

*¿Que por qué te quiero tanto
me preguntas, vida mia?
per al ó, sabs... mes me callo
per no dí una tontería.*

*Que si llego á abandonarte
te morirás, de seguro:
¡iba, Quim! com se coneix
que sabs qu' ara tinch un duro.*

*Contigo pan y cebolla
muchas veces me decias;
y un día 't vaig convidá
y á tots 'ls plats repetias.*

JOAN JORDI.

Nota cómica

—¿En qué piensas, Pepe?

—Estich pensant que haig d' escriure una carta al meu principal y no sè la direcció.

—Home, ets molt tonto; aixó ray, no costa res. N'hi escrias una dihentli que t' envibi l' adreça d' alí ahont viu éll.

—Tens rahó, no hi havia pensat... Sempre hi veuhen mes quatre ulls que dos.

TRINXER Y RE NYEBIT Y C^a

JURAMENT

AMOR etern 'm vas jurar un día
 Omplert ton pit d' amor,
 Y foll 'm va deixar tanta alegria
 Tancada dins mon cor.
 Després volguè la sort que 'ns separessim
 Y aixis 'm vas parlá:
 —«Encare que may mes junts no 'ns trobessim
 Mon cor per tú serà.»

Un any sols ha passat desde aquell día
 Y junts ja 'ns hem trobat;
 Jo guardo encar mon cor per tú, María,
 Pro 'l teu... ja l' has donat.

J SUNAB.

Aquí 'l tens

JA fa temps, bella Leonor,
 que 'l meu retrato 'm demanas,
 y avuy que me 'n venen ganas
 vaig á fertel per favor.
 Segurament pensarás
 si m' hi tornat retratista,
 ó bè pintor ó bè artista,
 pro res d' això, ja ho veurás.
 Com qu' ara no 's veu cap home
 (y molt menos cap poeta)
 que li sobri una pesseta,
 he pensat ferlo á la ploma;
 y agafantla decidit,
 sentat devant del tinter
 y d' un tros de bon paper,
 aixís mateix m' hi descrit.
 Tinch lo tipo ni alt ni baix,
 lo cap mes gros que un melò,
 mans negras com lo carbò,
 boca que sembla un calaix.
 Ulls petits com de mosquit,
 orelles de mitja cana,
 bigoti de sargantana,
 nas xato y molt esquifit.
 Cabell de color de gòs, (1)
 las galdas de pá de ral,
 coll llarch y prim com un pal,
 dentat negre y fastigòs.
 Esquena molt bonyeguda
 (ja sabs que soch jeperut),
 de panxa bastant panxut,
 y, per fi, barba peluda.
 Aquest es lo meu retrato;
 ab això si t' ha agradat,
 ja te 'l dono regalat
 porque 't surti mes barato.

FRANCESCH COMAS.

(1) Quan fuig.

LA FAMILIA BONIQUET

comedia en 3 actes original de

Mr. ALEXANDRE BISSON

arreglada á la escena catalana per nostre com-
 pany de Redacció

D. A. Guasch Tombas

MOLTS elogis podríam dedicar á aquesta obra,
 quin estrenó se efectuá lo dimars últim en lo
 teatro Romea devant de públich escullit y numerós,
 tant per las situacions altament cómicas que la matei-
 xa contè, com per sa infinitat de xistes y acertada pin-
 tura de characters, pero tractantse d' un company de
 Redacció, creyém mes propi, pera evitar que se 'ns tat-
 xi de inmodestos, després de felicitar al Sr. Guasch pel
 nou triomf alcansat, copiar la revista publicada per *El*
Noticiero Universal avants d' entrar en máquina aquest
 número, la qual es com segueix:

«En el teatro Romea se estrenó anoche la comedia
 en tres actos *La Familia Boniquet*, arreglada del fran-
 cés por el aplaudido autor dramático D. Arturo Guasch
 Tombas.

El señor Guasch ha localizado la obra revistiendo á
 todos sus personajes de los rasgos característicos de la
 gente de la tierra; adaptación que ha logrado realizar
 felizmente sin que los caracteres perdieran la naturalidad
 y frescura del original.

El gran número de situaciones cómicas en que abun-
 da la obra, aderezadas con múltiples é intencionados
 chistes, mantuvieron constante hilaridad entre el dis-
 tinguido público que llenaba el teatro y que aplaudió
 con insistencia al final de todos los actos, pidiendo la
 presentación del señor Guasch y Tombas, que no pu-
 do presentarse por nó encontrarse en el teatro á causa
 de la indisposición de su esposa.

La ejecución esmerada, distinguiéndose las señoras
 Clemente, Monner y Parreño, y los señores Bonapla-
 ta, Goula, Fuentes, Soler y Llano.»

* * *

EPIGRAMA

—Sabs, Valentí, lo que trobo?
 que 'n Jaume Prat es un pillo;
 porque quan juga al tresillo
 sempre sol dir: "vaig al robo."

PERE CARRERAS.

EXTREMS

Per un autor dramátich, fer pessas de roba.
 Per un manyá, fer mollas de pá.
 Per un mistayre, vendre capsas de bróquil.
 Per un rellotjer, fer tocá á un rellotje, quarts de pam
 Per un mestre-de-casas, fer obras de caritat.

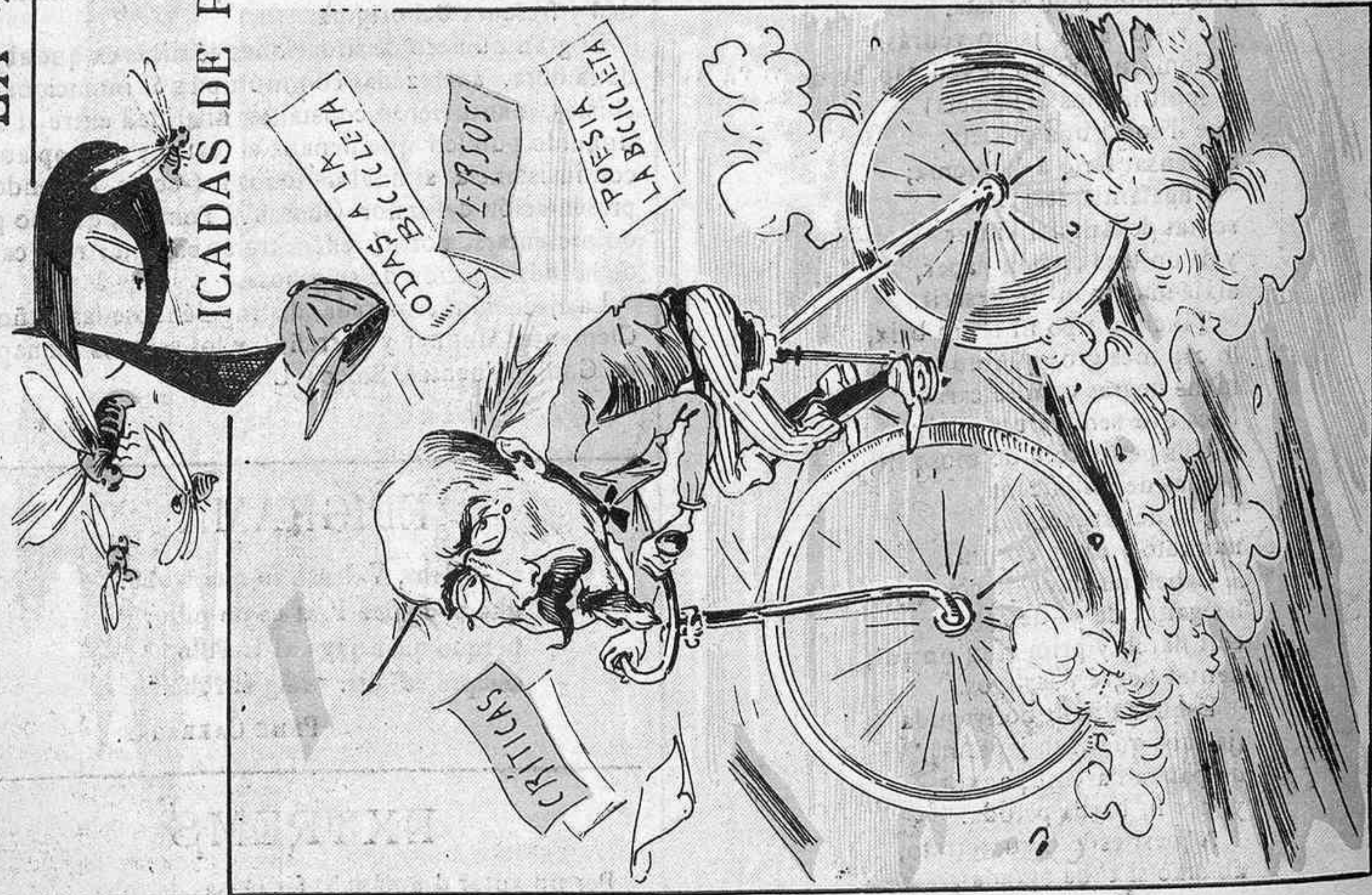
JOSEPH GORINA ROCA.

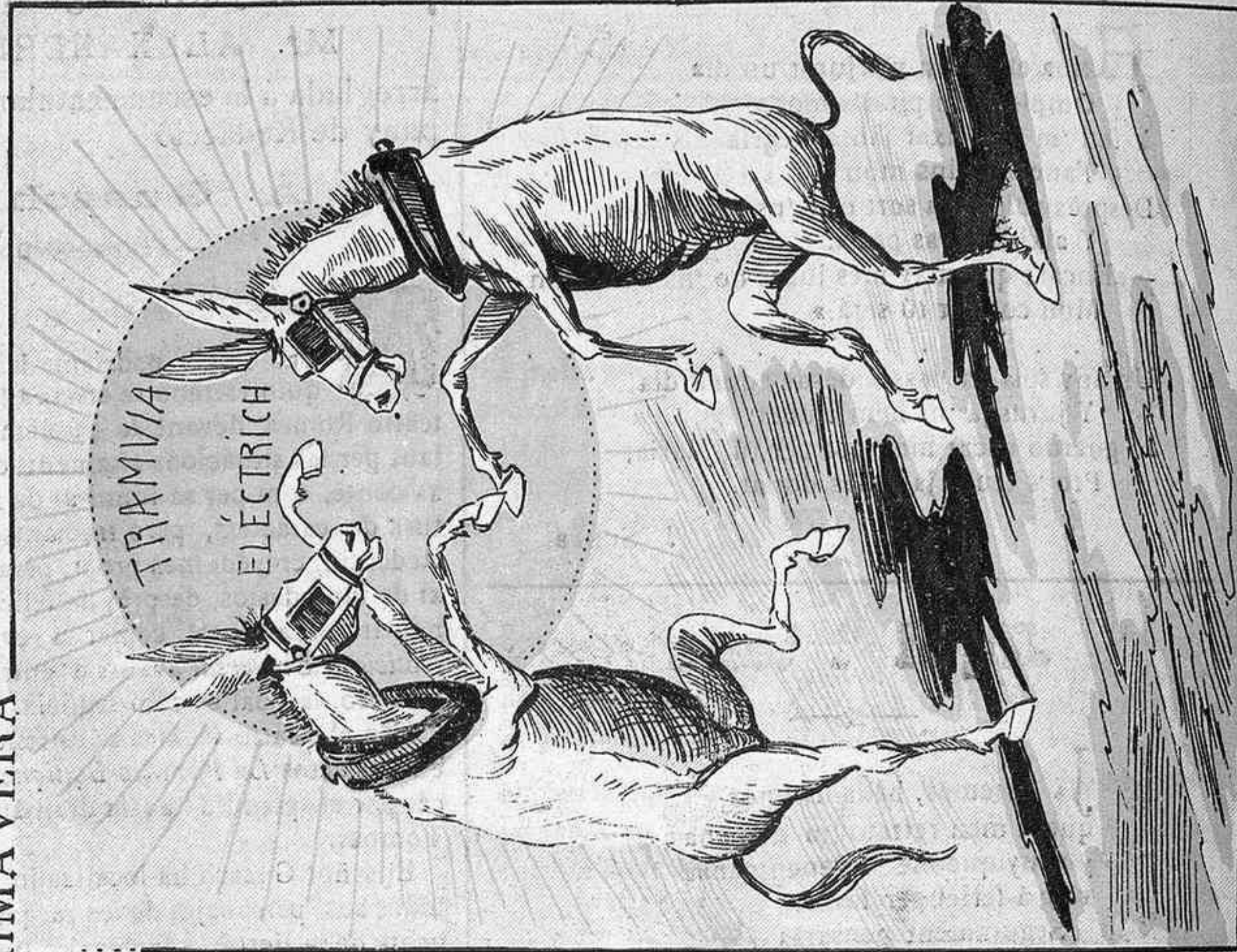
LA TOMASA

Per J. Llopart

ICADAS DE PRIMAVERA

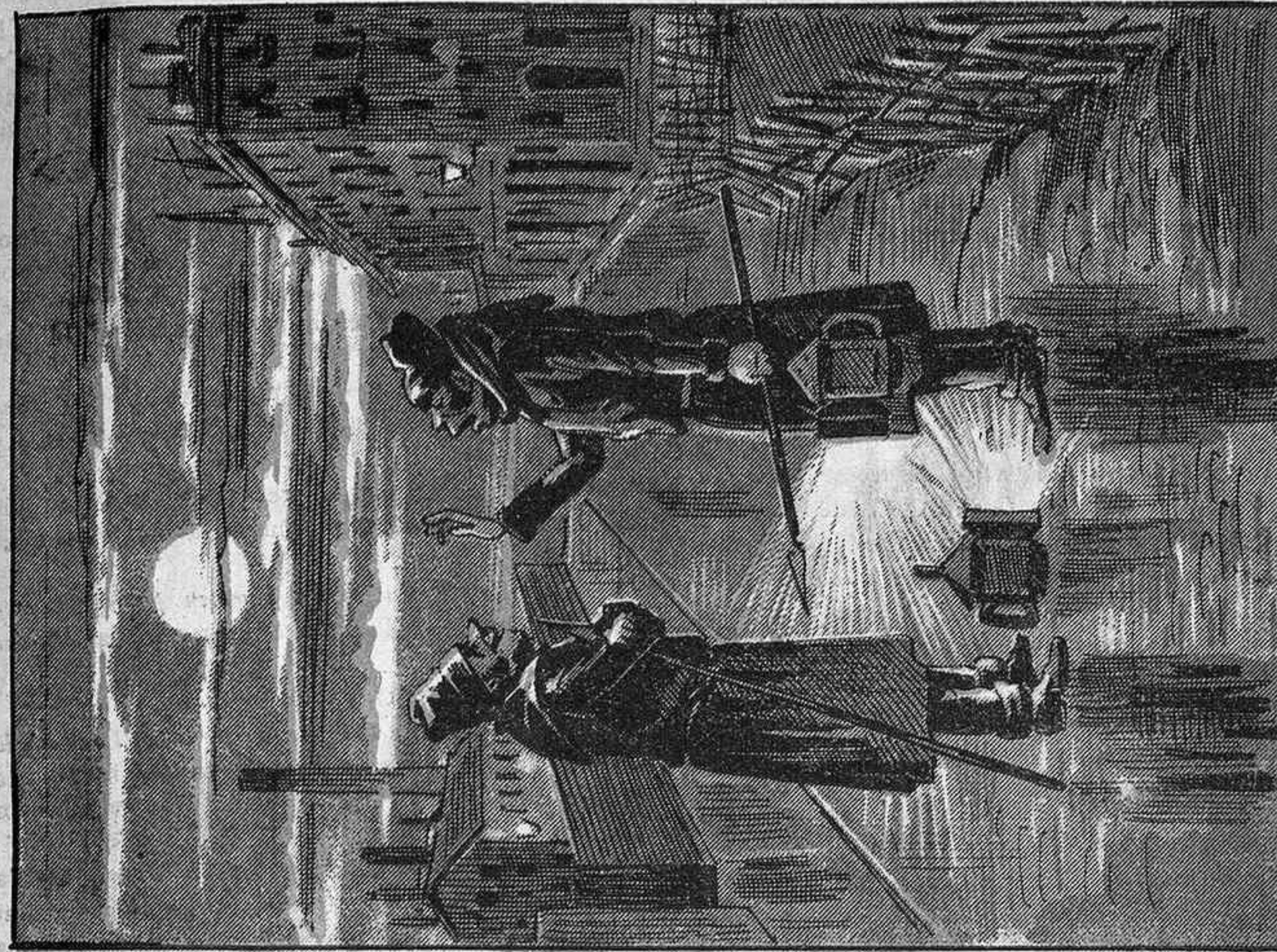
Porvenir de Don Joséph Echegaray, gracias á la esplendidés dels aristocrátichs centres velocipédichs espanyols. Pel regalo de la bicicleta per ara, van recullidas onze pessetas y trenta nou céntims.

—¡Som lliures, Diamentat! ¡Saltém d' alegría! los fecciosos, ¡saltem d' alegría!
—L' Inglés no vol matxos tirant lo tranvía, en lloch de nosaltres: l' electricitat.

Pe 'ls márges, pe 'l ras, per sóta, d' esclats nous lo camp s' omplena...
—¡Tot s' infla, mossen Ballena!
—¡Tot bróta, Magí, tot bróta!

—Créu-me, Biel, la revista que 'ns vá passá l' arcalde, vá ser per contarnos y ferne vots lo diumenge vinent.
—Vet' aquí porque 'ns llépa tant lo comandant Fi-gaseca.

Teatros

LICEO

Las moltas y justas simpatías que té logradas la eminent Darclée 's veieren confirmadas en la nit de son benefici, en la que, á pesar d' haver escullit una ópera tan manosejada com es lo *Faust* del immortal Gounod, lográ veure 'l teatro plé de gom á gom de selecta concurrència.

En lo desempenyo de la encantadora «Margarita» hi lográ una justa ovació per l' acert ab que l' interpretá, sobresurtint en l' ária de las joyas, lo *duo*, escena dramática de la iglesia, y *tercello* final.

Ab discreció 's veié acompañada per los Srs. Moretti, Astillero y Riera.

A causa de la estranya dolencia qu' ha afectat en certs dias y en moments bastant especials al tenor Marconi, á la francesa s' han acabat las representacions de dit artista; per lo tant la Empresa, aprofitant la vinguda accidental á nostra ciutat del célebre tenor de la Grand Opera de Paris Mr. Duc, l' ha contractat per algunas funcions, tenint que debutar avuy ab la quarta representació de *Gli Ugonotti*.

Per ahir estava anunciat l' estreno de la ópera de Albeniz *Henry Clifford*, atrevintnos, per alguns ensayo: qu' havém sentit, á profetisar á nostre paysá un bon éxit, ja que en sa concepció demostra ser un fervent adorador de la música de Wagner.

NOVETATS

Segueix representantse lo famós espectacle *Las monjas de Sant Ayman* que ja ha arribat á la 18.ª representació sempre ab creixent éxit, de manera que las que 's donan en dias festius, se veuen concorregudissimas arribant á ser dugas verdaderas calderadas.

A jutjar per tan grandios y just resultat, es de esperar que totes las personas de bon gust, aniran á veure las famosas decoracions y magnificencia ab que ha sigut presentat tan grandios espectacle.

ROMEA

Favorable éxit obtingué 'l jugueta arreglat á nostra escena *Armas y Letras*, tant per son bonich argument com pels xistes de que reuneix.

Al final fou cridat ab insistencia l' autor—arreglador que com diguerem ho es lo Sr. Ferrer y Codina.

La execució acertada per part de sos intérpretes senyoras Parreño y Clemente y Srs. Goula y Fuentes.

Del brillant éxit que ha lograt la obra *La familia Boniquet*, arreglada per nostre company de Redacció A. Guasch Tombas, ja ne dihéu quatre paraulas apart.

Sabém que s' ha prorrogat la temporada; per lo tant, se continuarà (á no venir cap contratemps) hasta 'l 26 del present.

A fi de lograr los millors resultats possibles, en aquest aplellament de temporada, 's prepara verdaderas rancias d' estrenos, *seratas d' onore* á autors, y altrás atraccions pera donar bon resultat.

TÍVOLI

Han lograt la mes favorable acullida los nens italians Vargas y Bisaccia en sos *couplets*, *duellos*, *canzonettes*, etc., per la gran vis cómica é intuició picaresca que posseheixen gens comú en sa edat, y que ab tot, se colocan á la altura dels mes afamats cantants de dit género que han actuat en nostres teatros.

Pera ahir estava anunciat lo debut del nen Mazzola, excéntrich en transformació, y que, segons noticias, al fer lo

travall del célebre artista Fregoli resulta una verdadera monada y celebritat.

La companyia Tomba segueix ab éxit representant son repertori, havent donat per única novetat la *Carmen*, ab lo concurs de la Giorgio, á la que, segons se veié, los anys li han fet una gran picardia en sa garganta.

De *Re è Conscritto* (El rey que rabió), que ahir s' estrená trasplantat al italiá per l' actor de la companyia Sr. Milzi, ne parlarem en lo número próxim.

CATALUNYA

Al fi ha trobat una obreta la Empresa de aquest teatro. Nos referim á *La Rebotica*, saynete de Vital Aza, que per sos nombrosos xistes, agudesas y escenas cómicas totas del mes refinat gust, lo colocan á la altura de las mellors obras en son género.

La execució acertada en conjunt y fins notable per la senyoreta Fernández Molina (que hi está molt *barbiana*) y Srs. Carbón, Rossell y Fernández.

La decoració ab que ha sigut presentada, perfecta cópia d' una «rebotica», es acertada y fa honor al escenógrafo senyor Urgellés.

També s' ha estrenat *Gustos que merecen palos*, y 's prepara *Tabardillo*, de quals obras ne parlarem la setmana entrant.

GRAN-VIA

S' ha reproduhit la obra favorita de la casa *El duo con la Sultana*, y ab dir que fou tan celebrada com en la época de son estreno, queda fet lo millor elogi que de ella podém fer.

La verbena de la Paloma també representada en la passada festa, lográ una execució esmeradissima, deixant patentissat que en companyias modestas, devegadas hi ha la bona confitura.

No tirém, sols apuntém.

No será estrany, donchs, que per la acertada execució que ha lograt, resulti ser dita, *verbena*, la pedra filosofal de la taquilla.

UN CÓMICH RETIRAT.

BIBLIOGRAFIA

Lo Sr. Ximeno Planas, ha tingut la amabilitat de remetrens un exemplar de *Dos aixelebrats*, jugueta en un acte y en prosa, trasplantada directament del original á la nostra escena y que sigué estrenada ab gran aceptació lo día 28 d' Abril passat en lo teatro Lírich.

A causa de lo desempenyo deficient que nos semblá havia obtingut al estrenarse, hem tingut la curiositat de fullejarlo degudament, y en efecte hem comprés que *Dos aixelebrats* á tenir un desempenyo acertat, es jugueta que lográ lo favor en tots quants teatros se representi.

Está editat per la Biblioteca de nostre apreciat colega *Lo Teatro Regional* y se ven al preu de 2 rals.

***

També hem rebut un exemplar de *Lo marit de la difunta*, jugueta catalá en un acte y en prosa, original de Francisco Figueras Ribot, estrenat ab molt aplauso en lo teatro Rómea, la nit del 28 d' Abril de 1894.

També ha sigut editada per la Biblioteca de *Lo Teatro Regional* y se ven al preu de 4 rals en las principals llibrerias.

De cor, remerciém l' envio de abduas obras, aixís com agraheim las sentidas dedicatorias que en las mateixas han insertat sos autors.

RETALLS

—Vols dir, Geroni, que aqueixas flors nos darán mes benefici que las pastanagas?

—Ja vaig dirtho, Llúcia: de la pastanaga si vols t' en cuydarás tú, perque veig que aquest altre, es un género que tan bon punt esclata ja se 'l disputan.

—Senyora, per caritat, per favor, senyora hermosa...

—Soch casada... —Per pietat, dos céntims. —¡Ahl m' hi pensat que volia un' altra cosa.

—Si vè 'l meu marit y has de saltar, ten compte, perque com que abaix hi ha aquellas etzavaras, podrias sortirne enfilat per mala banda.

Ramell d' ortigas

(Aplech d' epigramas)

(Continuació)

XCV.

—¿Vol menjá' alguna coseta?
—Mil gracias; res vull menjar.
—Home, quedis á dinar.
—Ho accepto, donya Roseta.

XCVI

—¡No 'm cap á la barretina!—
esclamá un jorn don Eudalt,
y es home que, fins per jeure,
crech que porta barret alt.

XCVII

No sé que devía fé'
dins de sa casa la Pona,
que una nit, desde 'l carré',
vaig sentir que ab goig diguè:
—¡Uy, Jesús!.. ¡Quin bó que donal

XCVIII

—Té una febre don Francesch,
que no crech que 'n surti, Roch.
¡Tot ell crema com un foch!
—¡Si que 'l pobre está ben fresch!

XCIX

Tot mirant «La Passió»
admirat deya un pagés:
—Segons veig, en temps de Cristo
tothom enrahonava en vers.

C

Preguntant á n' en Ventura
quin ofici havia après
respongué ab tota frescura:
—¿Jo? ¡L' ofici de 'n Burgés!

CI

—¿Com es que may m' has dat rés?
—¿Jo may t' he dat rés, ingrata?
¿Per ventura no t' he dat...
molts petonets y abressadas? .

CII

Jo coneixia una dona,
que al preguntarli si n' era
casada, viuda ó soltera,
responia:—Majordona.

CIII

—May fas rés; ets un taul,—
deya un amo adrogué' un día
á un aprenent molt gandul
que tot sovint s' adormía.
—¿No faig rés?—va di 'l xicot,
distrét, tot miránt las vigas,—
¡Vaja! que negarm' no pot
que sempre estich *pesant figas*.

CIV

—Sentat sota d' una parra
m' hi menjat uns quants pinyóns
y una barra de turróns
de cinch lliuras.

—¡Quina barra!

Seguirá en lo número próxim.

FRANCISCO LLENAS.

Gracia, 1895

Un sabi, no sé d' ahont, ha descubert que 'ls peixos enrahonan.

Ay, ay ¿que 'ls hi ha preguntat potser?

Casi, casi assegurariam que no mes deu haver sentit parlar algú lliis.

¡Com que n' hi ha tants!

No parlém per ningú.

✱

Un altre sabi 'ns ha fet saber per medi de *La Publicidad* lo color dels sons dels instruments d' una orquesta.

Aixó á primera vista es difícil de compendre, pero després d' estudiarho... encare s' entén menos.

Segons aqueixa eminencia musica': La flauta produheix un só blau clar.

Lo clarinet: un só violeta.

L' arpa: groch.

L' óboe: són cadmi ab contorns purpurins.

Lo violí: verts.

Lo violón... no ho diu, perque deu estar convenut de que hi ha molts que 'l tocan.

La corneta: só roig taronja.

La trompa—aixó de *trompa* es molt perillós per aquet sabi—blau ultramar, *pastòs* ab refl. xos violáceos.

Los timbals—¡quants n' hi ha que 'n tocan!—són grisos molt obscurs.

Ara sols falta qu' aqueix sabi observi una mica mes y 'ns digui de quin color es lo só de baix.

Si ho fá 'ns deixarà completament *blaus*.

✱

Vaja que 'l qui no ha estat á Madrit, si no hi vá ara, no hi anirà may.

Las Empresas s' han contrapuntat, y s' ha organiat un tren especial que per quatre duros te porta á la Cort y 't torna després á Barcelona.

Lo preu no pot ser mes cómodo, com diuen alguns, pero que 'l viatge resultarà incómodo no 'ns en cap dupte.

Y si algún viajer se queixa, de segur que la Empresa li contestará:—«Fillet, no 's queixi, tractantse d' anar á la Cort, res mes natural que portarlosi com *tocinos*.

✱

En *Mero Bleda* ab la barra que li es peculiar, se proposava declarar incapacitats pera ser concejals als que en lo Cens y en la casilla corresponent no hi figuressin com elegibles.

Pero ara resulta que basta pera l' exercici de dit càrrech, —puig hi ha cassos qu' han sentat jurisprudencia—que justifiqui l' interessat, avants de la proclamació, sas condicions legals.

Aquest *Mero Bleda* es molt viu pera plantar la bleda al clatell, pero encare ho es mes qui no deixa plantárseli.

✱

Lo Sr. Castellano al cobrar sa primera paga de ministre, va disposar que s' enviés íntegra al governador civil de Zaragoza, pera que aquest repartís lo seu import—500 duros—als pobres de dita capital.

Sempre val mes aixó que pronunciar discursos de *cama-ma*, en favor de la classe obrera.

Pel que pateix gana, las paraulas son *música celestial*; lo pá es lo únich que pot conto arlo.

¡Bravo, Sr. Castellano!

Engruna:

Se troban al Plá de la Boquería, dos criadas que son amigas.

—Encare serveixes en la mateixa casa?

—No; m' en hi anat.

—¿Per qué?

—Perque la mestressa va empenyarse en que deixava entrar homes al meu quarto.

—¿Y es vritat?

—¡Mentida! No hi deixat entrar en lo meu quarto mes ho mes que l' amo, y aixó la mestressa no ho sab encare.

Lo Tribunal de Dret ha dictat sentència en la causa per injurias seguida á instancia del au'or madrileny D. Calixto Navarro contra 'l crítich teatral D. Dionisio de Las Heras.

Lo Sr. Las Heras ha sigut condempnat á dos anys, quatre mesos y un día de desterro, multa de 250 ptas. y pago del ters de costas.

¡Pobres crítichs! Per un cantó en Pérez Galdós los deixa com un drap brut, y ara...

¡Esta vist que 'l ser crítich, es una cosa molt crítica!

Se diu que á la curació de la difteria per medi del *suero* de caball hi ha qu' anyadirhi lo remey contra 'l *cáncer*, posat en estudi pels doctors Bichet y Hericourt, valentse del *suero* de búrrro ó de gos.

Una vella que viu á la escala de casa, quan vá enterarsen, va dirnos:—¡Ay, senyor! los nostres pares no hi curavan pas d' aquesta manera. Veyám si 'l cel, per castigar 'ls que 's curin per aquet sistema, 'ls farà eixir orellas d' ase ó lladrar pi'jor qu' un gos de remada.

Nostre estimat company de Redacció, D. A. Guasch Tombas, ha trobat sota una col, una preciosa *venta fochs*, moreneta.

La esposa d' un altre redactor ja té á punt la robeta, pera quan lo cas arriui.

¡D' aixó se 'n diu aprofitar lo temps!

Si es cert que venen ab un pá sota la aixella, menos mal.

Ab motiu de la inauguració del canal del mar del Nort al Báltich, lo Govern alemany ha posat un barco á disposició de la Junta de la Prempsa, que permeti als seus individus pendre part en totas las travesías:

Periodistas; Fresca encare l' anada á Italia, pera estudiar los tranvías eléctricos... y 'ls macarróns á la italiana, ja se us presenta un' altra gangueta.

¡A atiparse locan!

¡Una toma de magnesia... y cap allá s' ha dit.

S' ha autorisat á la Direcció de obras públicas provincials pera que formuli un projecte de reconstrucció del pont sobre lo riu Gés, en lo terme municipal de Torelló, pont qu' avuy resulta insuficient al molt tráfeh de la comarca.

Desitjém que 's realisi lo mes prompte possible tan necessaria millora, puig á mes de ser Torelló un centre fabril importantíssim es punt ahont se reuneixen numerosas familias d' aquesta ciutat, anant en busca de bons ayres y millors ayguas quan se fan sentir los rigors de la Canícula.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dilluns á la nit.)

Lluís Salvador: Està bè; gracias.—O. B. Sóminas y C.^a: ¿volen dir qu' aquella poesia es de vostés? ¡Mirin que corren mals vents!—J. Cardona: Ab un xich mes d' estudi ja podrà fer versos pera ex-votos.—Francesch Comas: Anirá.—Quimet Borrall: La contestació no ha arribat á temps, l' altre treball, no 'ns convè.—Tendom: Vosté promet... pero per ara no dona.—Ramone: R.: Està molt bè.—Cantor de la Costa: Talli las puntas del sobre, posant en lo mateix «original pera la imprenta» y s' estalviarà una pila de céntims. Lo que envia no 'ns serveix.—Pere Valls: Animarse; aviat en sabrá.—J. O. Pera la *contestació* s' ha llevat tart y pera l' altre treball ha matinat massa.—J. Gorina: Aniran los extrems.—E. Martí: Està bè; pero, no sent-lo sério superior, preferím lo género cómic.—R. Morriñs: Lo mateix li dihem. Nos ha satisfet que tornès á pensar ab nosaltres.—Periquito: Los seus versos *coixejan* d' un modo escandalós; ja cal que 'ls hi compri unas crossas ben reforsadas.—Joseph Sánchez: Anirá.—J. Sunab: De vosté «Jurament».—Niño del Ojo azul: ¡Ojo! ab aquella classe de peix.—Ramón Llei: Esperí que torni á sortir *El Fandango*.—J. Deulofeu: Aniran dos epitafis.—J. Ferré: Si 'l seu barber llegeix aquells versos, li talla la nou del coll.—E. Clarassó: Aprofitaré una alguna cosa.

Lo que no 's menciona, ja es á la cistella dels paperots.

==LITOGRAFIA BARCELONESA==
de Ramón Estany
5, Carrer de Sant Ramon, 5—BARCELONA

Litografía Barcelonesa

MERC DE 1874

Ramón Estany

5. S^a Ramon. 5.

Barcelona

ESPECIALIDAD en CROMOS y RECORTES de todas clases para ANUNCIOS INDUSTRIALES.
PROGRAMAS, MENÚS, etc etc   Precios sin COMPETENCIA

«Y ASI SE PASA LA VIDA...»

Ab tot y sa cara trista,
de jova, 'l pastor Baptista
li va dar molt bons ratets,
y ara n' hi dona 'l bromista
mossen Pere Cardunets.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Una dos hu 's va formá
aquí á Espanya temps enrera
y la qual, segons veus, era
contra 'l gran Republicá.
—Com que tenen molta hu tres,
si total volen menjar,
que se 'n vagin á robar...—
(Enfadat digué un pagés).

LLUIS MORÉ.

ANÁGRAMAS

—Un jorn vsig dos tot comprar
á plassa, ¿sents, Margarida?
—¿Y quant te varen costar?
—Un total.

—¿Sembla mentida
que te 'ls volguessin donar!

GIL TREBARBACHE.

II

La Tot es una ciutat
que hi ha sandunga á gran vol,
y componentne un Total
surt polítich espanyol.

PEPET DELS CANARIS.

ROMBO

Sustituhir los punts per lletres de
modo que llegit vertical y horisontal-
ment digui: 1.ª ratlla: Consonant; 2.ª:
Nom d' home; 3.ª: Idem; 4.ª: Util pera
las criaturas; 5.ª: Destructor; 6.ª: Ca-
rrer de Barcelona; 7.ª: Part de la per-
sona (en castellá); 8.ª: Un número; 9.ª:
Vocal.

J. SALAU.

LOGOGRIFO NUMÉRIC

- 1 2 3 4 5 6 7 — Una beguda.
- 1 7 4 2 7 3 — Nom d' home.
- 6 6 2 1 7 — Eyna de manyá.
- 4 2 6 7 — Vegetal.
- 3 7 6 — Un condiment.
- 6 7 — Nota musical.
- 2 — Vocal.

NOY DE SANS.

GEROGLIFICH

ANDRÉS CORTÉS.

SOLUCIONS

¿ LO INSERTAT EN LO NUMERO 348

Xarada.— Cos - te - lla.

Anágrama.— Miloca.— Camilo.

Trenca-caps — Llas que no lliga.

Problema.— $84+6+4+2=96$
 $108-6-4-2=96$
 $2 \times 6 \times 4 \times 2=96$
 $4608 : 6 : 4 : 2 = 96$

4802

Logogrifo numérich.— Petronila.

Ters de sílabas.— MÓ NI CA
NI CA SIA
CA SIA NA

Geroglifich.— Per entressols las casas.